

ПРИЧОРНОМОРСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ ТА ІННОВАЦІЙ

ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Науковий журнал

Випуск 80

Том 2

Видавничий дім
«Гельветика»
2025

Головний редактор:

Терешкінас Артурас – доктор соціальних наук, професор, професор кафедри соціології Університету імені Вітовта Великого (Каунас, Литовська Республіка)

Члени редакційної колегії:

Байша Кіра Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Херсонського національного технічного університету

Благуна Наталія Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки початкової освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Боровик Людмила Андріївна – кандидат педагогічних наук, доцент, член-кореспондент Міжнародної кадрової академії, доцент кафедри теорії і методики журналістської творчості Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука

Бочелюк Віталій Йосипович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри Запорізького національного технічного університету

Галацин Катерина Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови технічного спрямування № 2 Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Козяр Микола Миколайович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної механіки, інженерної графіки та машинознавства Національного університету водного господарства та природокористування

Кочарян Артур Борисович – кандидат педагогічних наук, доцент, радник Міністра освіти і науки України

Кузьменко Ольга Степанівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізико-математичних дисциплін Льотної академії Національного авіаційного університету, старший науковий співробітник Національного центру «Мала академія наук України»

Невмержицька Олена Василівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Пагута Мирослав Вікторович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри технологічної та професійної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
Пермінова Владислава Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування Чернігівського національного технологічного університету

Пушкарьова Тамара Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, начальник відділу проектного управління ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України, член-кореспондент НАПН України

Шапошникова Ірина Василівна – доктор соціологічних наук, професор, декан соціально-психологічного факультету Херсонського державного університету

Шкабаріна Маргарита Андріївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти, Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука

Алісаускіене Мілда – доктор соціальних наук, професор, завідувач кафедри соціології Університету імені Вітовта Великого (Каунас, Литовська Республіка)

Гражієне Віталія – доктор педагогічних наук, завідувач відділу якості освіти Вільнюської академії мистецтв (Вільнюс, Литовська Республіка)

Конрад Яновський – PhD, ректор Економіко-гуманітарного університету у Варшаві (Варшава, Республіка Польща)

Електронна сторінка видання – www.innovpedagogy.od.ua

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet
Вченою радою Причорноморського науково-дослідного інституту
економіки та інновацій (протокол № 2 від 24.02.2025 року)

**Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б»)
у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта,
013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта, 015 – Професійна освіта
(за спеціальностями), 016 – Спеціальна освіта)
відповідно до Наказу МОН України від 14.05.2020 № 627 (додаток 2)**

**Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International
(Республіка Польща)**

Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа: Рішення Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення № 1552 від 09.05.2024 року
(Ідентифікатор медіа R30-04409)

Мови видання: українська, англійська, польська, німецька, французька.

Міжнародний цифровий ідентифікатор журналу: <https://doi.org/10.32782/2663-6085>

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ (З ГАЛУЗЕЙ ЗНАНЬ)

Мельник О.С.ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО ПРОЄКТНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....9**Оскирко О.П.**НЕСТАНДАРТНІ УРОКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ: ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД
ДО НАВЧАННЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ.....17**Ponomarenko N.M., Smuhliakova M.K.**

THE INTEGRATION OF MILITARY TERMINOLOGY IN LEARNING ENGLISH.....21

Прус А.А.ВІРТУАЛЬНА (AR) ТА ДОПОВНЕНА (VR) РЕАЛЬНІСТЬ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ЗАСІБ
ЕФЕКТИВНОГО ВИКЛАДАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН.....26**Скопцова О.М., Горобець В.П., Марченко В.В.**ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПІВ ПІДГОЛОСКОВОЇ ПОЛІФОНІЇ
В НАРОДНОПІСЕННІЙ ТВОРЧОСТІ.....31**Филипчук Д.О.**ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ: ДОСВІД США.....35

РОЗДІЛ 2. КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Долженко С.Г., Адам А.Е., Цегельник Т.М., Мантуленко М.А., Ільченко О.В.

ЛОГОПЕДИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПОДОЛАННЯ ЗАЇКАННЯ У ДОШКІЛЬНОМУ І ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ.....41

Татьянчикова І.В., Соловйова Т.Г.СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ УЧНІВ
З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....47

РОЗДІЛ 3. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Ірхіна Ю.В.АНАЛІЗ МЕТОДІВ ТА ПРИЙОМІВ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 014 «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ»
У МЕЖАХ МУЛЬТИМОДАЛЬНОГО ПІДХОДУ.....51**Кайдалова Л.Г., Кайдалова А.В.**КОУЧИНГ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ
У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....55**Капустіна О.І.**ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗВИТКУ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАГІСТРІВ-ОЛІГФОРЕНОПЕДАГОГІВ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ:
ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....59**Керницький О.М., Пристінський Р.В.**МЕТОДИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ СИЛ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ
І ОБОРОНИ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА НЕДОЛІКИ ПІДГОТОВКИ,
ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЇЇ ФОРМУВАННЯ У ВВНЗ.....64**Ком'яга А.В., Головка В.М., Носкова Т.І.**ШЛЯХИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТНИХ ПРОГРАМ МАЙБУТНІХ
ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ.....68

Назаренко Н.М. MIND MAPS ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ.....	72
Онипченко П.М. ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ У ВВНЗ: СУТНІСТЬ ТА ПРОБЛЕМИ.....	76
Попова Л.М., Халько М.С. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТРАНСВЕРСАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ XXI СТОЛІТТЯ.....	80
Ryzhenko M.V., Anisenko O.V. DIGITAL RESOURCES FOR DEVELOPING ACADEMIC ENGLISH PROFICIENCY IN UNIVERSITY STUDENTS.....	86
Савка І.В., Вовчаста Н.Я., Кривошеєв А.В. СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ.....	90
Самойленко М.А. ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ ЯК СУЧАСНА ФОРМА ПОБУДОВИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	94
Степанов Д.Д. ПРАВОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: СУТНІСТЬ І ЗМІСТ.....	99
Теремінко Л.Г. АНАЛІЗ ДОСВІДУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ УКРАЇНСЬКИХ ІТ-ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	103
Хроленко О.А., Мілошунас В.В., Писаревська В.А. ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІАЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МОРСЬКОЇ ГАЛУЗІ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ.....	108
Шаршаткін Д.Ю. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ – ФАХІВЦІВ З ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗВІДУВАЛЬНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ РОБОТИ У ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИНАХ (ПІДРОЗДІЛАХ).....	113
РОЗДІЛ 4. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ	
Андріяш В.В., Шевченко Л.С. ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ ТА СЕРЕДОВИЩА В ФОРМУВАННІ Й ОЦІНЮВАННІ УПРАВЛІНСЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ.....	117
Bobro N.S. ORGANIZATION OF THE PEDAGOGICAL PROCESS IN A DIGITAL UNIVERSITY.....	122
Захарова Г.Б., Старікова Л.П., Силенко Ю.В. ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ SMART ТЕХНОЛОГІЙ.....	127
Мар'єнко М.В. МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ СЕРВІСУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ OPENART ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ.....	131
Немерцалов В.В., Папач О.І. АЛГОРИТМИ РЕАЛІЗАЦІЇ НАУКОВИХ ЗАПИТІВ ВИКЛАДАЧІВ ЗВО ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ.....	135

Сафонова Н.В., Михайленко В.О.

ВПРОВАДЖЕННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ПЕРСОНАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ
ТРАЄКТОРІЙ В ВИЩІЙ ШКОЛІ.....142

Хайдарі Н.І., Юхновець Н.П., Сабітова А.П.

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В СИСТЕМІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ
ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....149

Холмогорцева І.С., Матвійчук О.М.

АДАПТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ЗА ДОПОМОГОЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ
ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СПЕЦІАЛЬНОГО ВЖИТКУ (НА МАТЕРІАЛІ LEXTUTOR).....153

РОЗДІЛ 5. РЕЦЕНЗІЇ

Червінська І.Б.

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ ПРО СВОЄ МАЙБУТНЄ В УМОВАХ ВІЙНИ: РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ
МАРІЇ ЧЕПІЛЬ, ЕВИ САЖИНСЬКОЇ-МАЗУРЕК «STUDENCI UKRAIŃSCY WOBEC SWOJEJ
PRZYSZŁOŚCI – PERSPEKTYWA STANU WOJENNEGO».....157

CONTENTS

**SECTION 1. THEORY AND METHODOLOGY OF TEACHING
(IN THE FIELDS OF KNOWLEDGE)****Melnyk O.S.**THEORETICAL BASIS OF RESEARCHING THE PROBLEMS
OF FORMING THE READINESS OF A FUTURE TEACHER
FOR PROJECT AND RESEARCH ACTIVITIES..... 9**Oskyrko O.P.**NON-STANDARD UKRAINIAN LANGUAGE LESSONS: AN INNOVATIVE APPROACH
TO TEACHING IN THE MODERN UKRAINIAN SCHOOL.....17**Ponomarenko N.M., Smuhliakova M.K.**

THE INTEGRATION OF MILITARY TERMINOLOGY IN LEARNING ENGLISH.....21

Prus A.A.VIRTUAL (AR) AND AUGMENTED (VR) REALITY AS AN INNOVATIVE METHOD
OF EFFECTIVE TEACHING OF MATHEMATICAL DISCIPLINES..... 26**Skoptsova O.M., Horobets V.P., Marchenko V.V.**USE OF PRINCIPLES OF SUBVOICE POLYPHONY
IN FOLKLORE CREATIVITY..... 31**Fylypiuk D.O.**USE OF INNOVATIVE DIGITAL TECHNOLOGIES IN THE TRAINING
OF FUTURE NURSING PROFESSIONALS: EXPERIENCE OF THE USA.....35**SECTION 2. CORRECTIONAL PEDAGOGY****Dolzhenko S.H., Adam A.E., Tsehelnik T.M., Mantulienko M.A., Ilchenko O.V.**SPEECH THERAPY TECHNOLOGIES FOR OVERCOMING STUTTERING
IN PRESCHOOL AND SCHOOL AGE.....41**Tatianchykova I.V., Soloviova T.H.**MODERN APPROACHES TO THE PROBLEM OF SOCIALIZATION OF STUDENTS
WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS.....47**SECTION 3. THEORY AND METHODOLOGY OF VOCATIONAL EDUCATION****Irkina Yu.V.**ANALYSIS OF METHODS AND TECHNIQUES FOR TEACHING A FOREIGN LANGUAGE
TO STUDENTS OF SPECIALTY 014 «PHYSICAL CULTURE AND SPORTS»
WITHIN THE FRAMEWORK OF A MULTIMODAL APPROACH.....51**Kaidalova L.H., Kaidalova A.V.**COACHING AS A TECHNOLOGY OF INDIVIDUAL TRAINING
IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS.....55**Kapustina O.I.**PATTERNS OF THE DEVELOPMENT OF THE PROFESSIONAL COMPETENCE
OF THE MASTERS OF OLIGOFEROPEDAGOGS IN THE SYSTEM
OF PROFESSIONAL TRAINING: THEORETICAL ASPECT.....59**Kernytskyi O.M., Prystynskyi R.V.**METHODOLOGICAL COMPETENCE OF FUTURE OFFICERS OF THE SECURITY
AND DEFENSE SECTOR FORCES OF UKRAINE: PROBLEMS AND DEFICIENCIES
OF TRAINING, WAYS TO IMPROVE ITS FORMATION IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS.....64**Komiaha A.V., Holovko V.M., Noskova T.I.**WAYS TO MODERNIZE EDUCATIONAL PROGRAMS
FOR FUTURE NATIONAL POLICE EMPLOYEES..... 68

Nazarenko N.M. MIND MAPS AS AN EFFECTIVE TOOL FOR DEVELOPING COMMUNICATIVE SKILLS IN TEACHING A FOREIGN LANGUAGE FOR A SPECIFIC PURPOSE.....	72
Onypchenko P.M. FORMATION OF METHODOLOGICAL COMPETENCE OF FUTURE OFFICERS OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE DURING PROFESSIONAL TRAINING IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS: ESSENCE AND PROBLEMS.....	76
Popova L.M., Khalko M.S. PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL FEATURES OF THE FORMATION OF TRANSVERSAL COMPETENCES OF THE FUTURE SPECIALIST OF THE XXI CENTURY.....	80
Ryzhenko M.V., Anisenko O.V. DIGITAL RESOURCES FOR DEVELOPING ACADEMIC ENGLISH PROFICIENCY IN UNIVERSITY STUDENTS.....	86
Savka I.V., Vovchasta N.Ya., Kryvosheiev A.V. SYNERGETIC APPROACH TO THE FORMATION OF FOREIGN CULTURE OF THE STUDENTS OF A TECHNICAL PROFILE.....	90
Samoilenko M.A. BLENDED LEARNING AS A MODERN FORM OF EDUCATIONAL PROCESS IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS.....	94
Stepanov D.D. LEGAL COMPETENCE OF HIGHER EDUCATION STUDENTS: ESSENCE AND CONTENT.....	99
Tereminko L.H. ANALYSIS OF UKRAINIAN IT SPECIALISTS' PROFESSIONAL TRAINING EXPERIENCES UNDER WAR CONDITIONS.....	103
Khrolenko O.A., Miloshunas V.V., Pysarevska V.A. FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMPETENCY IN DIALOGICAL SPEECH OF FUTURE MARITIME SPECIALISTS BY MEANS OF INTERACTIVE TEACHING.....	108
Sharshatkin D.Yu. METHODOLOGICAL RECOMMENDATIONS FOR THE FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE TO FUTURE OFFICERS – SPECIALISTS IN THE ORGANIZATION OF INTELLIGENCE AND INFORMATION WORK IN MILITARY UNITS (SUBUNITS).....	113
SECTION 4. INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN EDUCATION	
Andriiash V.V., Shevchenko L.S. DIGITAL PLATFORMS AND ENVIRONMENTS IN THE FORMATION AND ASSESSMENT OF MANAGERIAL COMPETENCES OF FUTURE INTERNATIONAL TOURISM MANAGERS.....	117
Bobro N.S. ORGANIZATION OF THE PEDAGOGICAL PROCESS IN A DIGITAL UNIVERSITY.....	122
Zakharova H.B., Starikova L.P., Sylenko Yu.V. THE FORMATION OF DIGITAL COMPETENCE OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS THROUGH SMART TECHNOLOGIES.....	127
Marienko M.V. METHODOLOGY OF USING THE OPENART ARTIFICIAL INTELLIGENCE SERVICE FOR TEACHER PROFESSIONAL DEVELOPMENT.....	131
Nemertsalov V.V., Papach O.I. ALGORITHMS FOR THE IMPLEMENTATION OF SCIENTIFIC REQUESTS OF UNIVERSITY TEACHERS WITH THE HELP OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGY.....	135

Safonova N.V., Mykhailenko V.O.

IMPLEMENTATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE FOR PERSONALIZATION
EDUCATION TRACKS IN TERTIARY EDUCATION.....142

Khaidari N.I., Yukhnovets N.P., Sabitova A.P.

ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE SYSTEM OF FOREIGN LANGUAGE TRAINING
OF STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS.....149

Kholmohortseva I.S., Matviichuk O.M.

ADAPTATION OF LEARNING MATERIAL BY MEANS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE WHEN
TEACHING ENGLISH FOR PROFESSIONAL PURPOSES (CASE STUDY OF LEXTUTOR).....153

SECTION 5. REVIEWS

Chervinska I.B.

UKRAINIAN STUDENTS ABOUT THEIR FUTURE IN WAR CONDITIONS:
REVIEW OF THE MONOGRAPH BY MARIA CHEPIL, EWA SAZHYNska-MAZUREK
«STUDENCI UKRAIŃSCY WOBEC SWOJEJ PRZYSZŁOŚCI –
PERSPEKTYWA STANU WOJENNEGO».....157

THE INTEGRATION OF MILITARY TERMINOLOGY IN LEARNING ENGLISH ВПРОВАДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ У ПРОЦЕС ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Global security transformations and the growing demand for specialized language skills have made the inclusion of military terminology into English as a Foreign Language (EFL) training increasingly important. Since military discourse has become a crucial part of public discussions, diplomatic interactions, and media coverage, the ongoing Russia – Ukraine war has brought to light the need for military personnel and citizens to understand it. Despite this, organized methods for teaching military terminology are frequently absent from EFL curriculum, especially in non-military institutions. As a result, learners acquire such terms in fragmented ways rather than through controlled instruction. Traditional language teaching methods fail to prepare students sufficiently to apply military terminology effectively in real-life contexts, such as crisis communication, media analysis, and international security cooperation.

The article addresses the educational approaches for integrating military terminology into EFL classes. A survey of current studies emphasizes how task-based learning, corpus-based research, and translation-based methods can improve students' comprehension of military terminology. Particularly in professional military settings, studies have shown that systematic education can result in quantifiable gains in verbal ability. Furthermore, studies on the social function of military terminology indicate that incorporating it into EFL instruction aims to prepare students to engage in modern security discourse in addition to language acquisition.

Using newspaper articles on wars and conflicts is an effective method to teach military vocabulary since they offer real, context-rich content. Students can interact meaningfully with military language through activities like word classification, headline analysis, paraphrasing, discussions, and translation exercises. Encouraging both understanding and application, these techniques guarantee that students can correctly use military terminology in both academic and professional contexts.

Key words: *military terminology, learning English, teaching method, newspaper article.*

Глобальні зміни у сфері безпеки та зростаючий попит на спеціалізовані мовні навички зумовлюють необхідність включення військової термінології до програми викладання англійської мови як іноземної. Оскільки

військовий дискурс став важливою частиною суспільних дискусій, дипломатичної взаємодії та висвітлення у засобах масової інформації, тривала російсько-українська війна виявила потребу в його розумінні як для військовослужбовців, так і для пересічних громадян. Попри це, систематизовані методи викладання військової термінології часто відсутні у навчальних програмах з англійської мови, особливо у невійськових закладах. Як наслідок, студенти засвоюють такі терміни фрагментарно, а не через кероване навчання. Традиційні методи викладання іноземної мови не можуть забезпечити достатню підготовку студентів до ефективного застосування військової термінології в реальних умовах, таких як кризові комунікації, аналіз ЗМІ та міжнародне співробітництво у сфері безпеки.

У статті розглядаються освітні підходи до впровадження військової термінології на заняттях з англійської мови як іноземної. Огляд сучасних досліджень демонструє, що навчання на основі завдань, корпусний аналіз і методи перекладу сприяють кращому засвоєнню військової лексики студентами. Дослідження свідчать, що систематизоване навчання у професійних військових середовищах забезпечує вимірні покращення мовної компетентності. Крім того, вивчення соціальної функції військової термінології підтверджує, що її включення до навчальних курсів EFL не лише сприяє оволодінню мовою, а й готує студентів до участі в сучасному безпековому дискурсі.

Використання газетних статей про війни та конфлікти є ефективним методом викладання військової термінології, оскільки вони пропонують реальний, насичений контекстом зміст. Студенти можуть ефективно використовувати військову лексику, виконуючи такі вправи, як класифікація слів, аналіз заголовків, перефразування, дискусії та вправи на переклад. Заохочуючи як розуміння, так і практичне використання лексики, ці методи сприяють правильному використанню військової термінології як в академічному, так і в професійному контекстах.

Ключові слова: *військова термінологія, вивчення англійської мови, метод навчання, газетна стаття.*

УДК 378.147.4: 811.111:355
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/80.2.3>

Ponomarenko N.M.,
Senior Lecturer at the Department
of Applied Linguistics
Admiral Makarov National University
of Shipbuilding

Smuhliakova M.K.,
Senior Lecturer at the Department
of Language Training
Admiral Makarov National University
of Shipbuilding

Problem statement. Due to the increasing need for technical language competency and changing global security requirements, there has been a notable increase in interest in the issue of incorporating military terminology into EFL training. The ongoing conflict between Russia and Ukraine, which started in 2022, has increased the demand for military language in both professional and non-military settings. The importance of military terminology in the public sphere, diplomatic relations, and humanitarian endeavors has been brought to light by the extensive

media coverage and international reaction to the conflict.

Current EFL curriculum, especially in non-military educational institutions, tend to overlook systematic approaches to teaching military vocabulary despite its increasing importance. This results in fragmented learning processes when students pick up military-related vocabulary through unplanned sources rather than structured teaching strategies. Additionally, research indicates that traditional language learning approaches could not sufficiently equip students

to use military terminology in authentic settings like media analysis, crisis communication, and international security collaboration.

Furthermore, the ongoing war between Russia and Ukraine has led to additional displacement and a call for international cooperation, which relies on both the military and civilian groups to have a more sophisticated knowledge of military discourse. This circumstance necessitates the use of effective teaching strategies that introduce learners to military terminology as well as the situations in which it should be used. Despite the application of a number of strategies, including task-based learning, corpus-based research, and translation-based learning, there is still a lack of standardized, scientifically supported strategies that provide comprehensive learning outcomes.

Analysis of recent research and publications.

The integration of military terminology into EFL curricula has been a necessity due to evolving global security situations and increased demand for specialized language proficiency. Researchers have noted that military terminology does not merely contribute to linguistic competence but also plays a basic social function, giving individuals the ability to take part in contemporary security and political discussions. Styrkina argues that the use of real news reports and the encouragement of the preparation of brief political reports in the classroom have a dual benefit: passive vocabulary activation and the assurance that learners are well aware of current affairs [12, p. 84]. This approach is most applicable in the circumstances of very large numbers of people being displaced due to war activities, indicating the social need for military literacy.

At the same time, Bogusz's research of teaching English military vocabulary in military courses provides a realistic model wherein a new syllabus, designed jointly with military experts, not only fascinates young people by stimulating interest in the army but also facilitates education on the subject of national defense [3, p. 32]. The study demonstrates that organized military language training can produce measurable gains, for instance, better performance on standardized testing (e.g., STANAG levels) and greater communicative proficiency in the workplace and social environments.

Translation-based methods have also been explored as effective means for instructing military lexis. Bîrsan's investigation of pedagogy in military terminology by translation underlines the merits of thematic translation activities in enhancing students' grasp of idiomatic expressions, phrasal verbs, and context-bound phrases [4, p. 2]. This instructional approach is complemented by Mengliyeva's study, which promotes a lexical method that offers guided support to learners in acquiring new words [8, p. 140]. These research works indicate that these methods

not only enhance the vocabulary comprehension of students but also equip them to apply military jargon in practical, real-life situations.

The issues of introducing military lexis into EFL teaching are also addressed in studies based in tertiary education contexts. Ukrainian researchers Hryshchenko and Aristova observe that even though the topicality of military discourse has grown, particularly due to Russia-Ukraine war and the accompanying public discussion, the curricula at non-military universities frequently do not have special modules in military lexis [1]. Thus, instructors have to develop didactic materials themselves, which results in discrepancies in instruction. The curriculum gap necessitates a more systematic approach to the incorporation of military terminology into the EFL studies, an issue noted by Usmonova and Odilov who suggest the use of authentic materials and interactive classrooms as a strategy for enhancing the incorporation of military terminology [14, p. 78].

Additionally, Serhiienko and Neklesa [10] conducted research on the effectiveness of some instructional models in the framework of military English teaching. Comparative analyses suggest that whereas situational and task-based approaches provide effective ways of contextualized language use, the interactive model has the greatest potential for bringing about high percentages of student involvement through the balancing of receptive skills (listening and reading) and productive skills (speaking and writing). These results highlight the necessity of implementing pedagogies that not only teach military terminology but also create a context in which active language use occurs.

Sabanashvili's corpus-based empirical study of collocation teaching offers further evidence for the efficacy of explicit and context-based vocabulary instruction in military contexts [9, p. 185]. The research, involving a 20-week intensive course for military students, illustrates that focused instruction of military-related collocations can greatly improve lexical competence, thereby augmenting overall communicative competence.

These studies contribute to a growing body of research that attests to the integration of military terminology into the EFL syllabus. The authors present the pedagogical advantages, the need for curriculum reform, and the practical issues to be resolved in order to facilitate learners' development of the language proficiency required for both military and civilian spheres.

Unresolved parts of the overall problem. Even while the use of military terminology in learning English is becoming more widely acknowledged, there are still a number of unsolved issues. One of them lies in the fact that there is no standardized approach for incorporating military terminology into EFL courses. Inconsistencies in instruction result

from the lack of established curricula, which forces teachers to create ad hoc teaching resources that might not be in line with more general pedagogical or linguistic frameworks.

The **aim** of this paper is to examine successful pedagogical approaches for incorporating military terminology into EFL courses.

Presenting the main material. The investigation of military lexis as a salient characteristic of military English highlights its specialized role in the domain of EFL. Some linguists and terminologists hold the opinion that military terms are the foundation of effective military communication. Pashchuk et al. argue that the absence of clear and uniform terminology would severely threaten professional communication, consequently having a detrimental impact on knowledge transfer, training, education, and research [2]. This view offers a reason for grasping the intricacies of integrating military lexis into the EFL curriculum.

The emergence of terminology as a field can be dated from the requirements of World War I, when the call for standardised armaments and calibres gave rise to the need for a unification of lexical context. In the 1920s, there began efforts towards standardization, and these started to be felt in the use of terms in industrial and military lexica, culminating in recommendations made in the 1930s. The foregoing historical context demonstrates the inherent link between technical jargon and military innovation, a link still very much applicable today in view of the ongoing adoption of novel systems and concepts into the lexica of forces.

The vocabulary used in military environments has been carefully designed in order not to be misconstrued and for unambiguous communication, where such misunderstanding may result in major consequences. Chambers contends that the main purpose of technical terminology is to limit possible interpretation, hence reducing errors in environments where there are stakes. The value of this strategy lies in its inherent efficacy, compared with traditional terminology, where jargon employed in the military context has been created with the purpose of displaying fluent coherence in professional frameworks [5]. The accuracy achieved with this degree of terminological differentiation is not only necessary for the communication between forces but also for the success of international joint operations. According to Silkett, even for stable alliances such as NATO, officially using two languages, i.e., English and French, there are still major misunderstanding-related difficulties [11, p. 12].

In contrast with officially approved soldiers' jargon, its origins lie with soldiers' ordinary lives. The typical traits of this variety, such as its casual, occasionally ironic, and coarse use, can be heard in relatively unstructured settings such as combat and

mess tents. Though this very jargon has an essential function in developing group identity and competition between different military forces, this jargon has not been sufficiently codified for professional use and knowledge exchange. This inconsistency between officially approved terms of the forces and adaptive, developing jargon of soldiers creates significant difficulties for teachers teaching such content in the context of EFL.

Furthermore, the study of military terminology from a theoretical point of view considers factors such as linguistic economy, trends towards neologisms, and the relationship between gender and language. Scholars such as Wilson analyzed the evolution of military terms and their influence on the more general use of language [15], and academics such as Dickson [6] and Doyle and Walker [7] performed etymological investigations into the flexibility and fecundity of terms in use in the military. These studies show that nomenclature in the military environment is changing, shaped continuously by innovations in technology, utilitarian requirements, and cultural settings. The changing status of terms in use in military environments creates significant pedagogic difficulties for teachers of English as a foreign language who must reconcile the need for accuracy with the need for developing communicative competence in environments with which their learners may be unacquainted.

The theoretical foundations for addressing the difficulty of incorporating military terminology into EFL classes include not only comprehending its technical and historical background but also recognizing the practical consequences of such misunderstandings in a military setting. The necessity of clear and consistent communication is becoming increasingly important as military operations spread over the world. As a result, using military terminology in EFL instruction becomes more than just a theoretical exercise; it is a practical need that can improve the overall efficacy of language instruction for both military and civilian objectives.

In order to teach military terminology to EFL students, teachers should pay special attention to the choice of effective teaching strategies. In education, a strategy is a carefully thought-out sequence of steps or techniques for the achievement of some specific learning objective. Instructional strategies for teaching military vocabulary in English classes comprise teaching approaches that enhance the comprehension, recollection, and application ability of students of technical vocabulary in practical situations. These approaches must be responsive to the students' varying levels of English proficiency and varied professional experience and, simultaneously, to the specific linguistic and conceptual challenges of the military text.

In our paper, we will discuss activities that may be used to teach military terminology based on newspaper

articles. Teaching military vocabulary in EFL classes using newspaper stories about conflict provides a genuine and contextualized method of language acquisition. Students are exposed to real-world military discourse through these articles, which aids in their relevant terminology acquisition. These texts can serve as the basis for a variety of exercises that improve military vocabulary knowledge, retention, and application.

Classifying and extracting vocabulary constitutes a useful exercise. After reading a chosen newspaper story on a military conflict, students underline important military phrases (for instance, "airstrike", "counteroffensive", "ceasefire", "reinforcements", "troops", etc.). They then examine the meanings of these terms according to context after classifying them into thematic groups (such as logistics, diplomacy, and military operations). This enhances analytical reading abilities in addition to reinforcing terminology.

Predicting and analyzing headlines is another fascinating task. Students are presented with headlines featuring military terminology (e.g., "Kremlin casts doubt on Trump claim Russia would accept European troops in Ukraine" [13], "Ukraine war briefing: US tussles with Kyiv over UN vote on third anniversary of invasion" [13], "Ukraine military draft age lowered to boost fighting force" [13], etc.) before they read the entire story. They talk about potential military situations and make predictions about the content of the article based on the terminology. They examine how terminology affects the tone and viewpoint of combat reporting after reading the text and contrast their predictions with the actual occurrences.

Another useful practice is summarizing and paraphrasing. While making sure that military terminology is appropriately used and maintained, students rewrite significant portions of the piece in their own words. This helps students to internalize meaning and usage and promotes active vocabulary processing. In order to mimic actual reporting structures used in military contexts, students can also paraphrase the piece in a briefing format akin to that of the military.

For advanced students, debates and conversations based on the article's content can be planned for an additional participatory approach. Students provide conflicting views on military issues reported in the media, defending their positions using suitable language. For instance, students could argue whether the methods employed were appropriate or if different approaches should have been used if an article examined the efficacy of a military plan. This reinforces military terminology in an exciting atmosphere while encouraging critical thinking.

Reconstructing news reports is an additional useful exercise. The teacher substitutes blanks for important military terminology that is removed from the material. In order to strengthen their comprehension

of how military terminology interacts in language, students collaborate in groups or pairs to fill in the missing words using contextual cues. This activity can be followed by a discussion on the significance of precise wording in military journalism.

Lastly, for advanced learners, translating and contrasting war stories can be a useful practice. They look for variations in terminology, wording, and viewpoint between an English-language news report and a comparable piece in their mother tongue. Students gain an understanding of the ways of using military terminology in various language and cultural contexts as a result of this.

EFL teachers can establish an immersive learning environment where students learn military terminology and gain the ability to evaluate, discuss, and use it in academic and professional contexts through the inclusion of these activities.

Conclusions. In conclusion, the increasing relevance of military terminology in today's global security context demands a more structured and comprehensive approach to its integration into EFL curricula. In spite of its increasing relevance, existing EFL courses, especially in non-military establishments, tend to lack a coherent teaching of military terminology, such that the learning process becomes fragmented and disorganized. To alleviate this shortcoming, pedagogical solutions should be embraced, going beyond mainstream pedagogy with task-based, corpus-based, and translation-based methodologies to enable the application of military terms in actual situations.

As military communication evolves, it is imperative that military terminology instruction adapt to the new developments. Given the linguistic and cultural advances in military language, effective instruction of military terminology must be contextualized. Using real-world resources, like news articles on war, gives students a solid basis for being exposed to living language, which promotes better comprehension and memory of the material. Teachers of English as a foreign language can create an engaging learning environment where students engage in conversations regarding global security using activities that encourage analysis, discussion, and application.

REFERENCES:

1. Грищенко І. В., Арістова Н. О. Уведення мілітарної лексики на заняттях англійської мови у ЗВО. *Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти*: матеріали IV Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (Біла Церква, 23-24 березня 2023 р.). БНАУ, м. Біла Церква, Україна, 2023. С. 87-88.
2. Пащук Ю. М., Каменцев Д. С., Пасічник С. М., Сергієнко Т. М. Щодо проблем навчання англійської мови курсантів вищих військових навчальних закладів. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*.

Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Вип. 78. 2020. С. 173-177.

3. Bogusz D. Teaching English Military Terminology in Military Classes. *Safety & Defense* 3(1). 2017. P. 31-36.

4. Bîrsan A. Teaching Military Terminology by Means of Translations. *International Conference KNOWLEDGE-BASED ORGANIZATION*. Vol. XXX. No 2. 2024. P. 1-4.

5. Chambers J. Official Military Language: Characteristics and Functions. *The Oxford Companion to American Military History*. Oxford University Press, 2000. 960 p.

6. Dickson P. War Slang: American Fighting Words and Phrases Since the Civil War. Potomac Books Inc, 2003. 432 p.

7. Doyle P., Walker J. Trench Talk: Words of the First World War. History Press, 2012. 256 p.

8. Mengliyeva S. S. Ways of teaching vocabulary and military terms to cadets in English. *Journal/NX – A Multidisciplinary Peer Reviewed Journal*. Volume 8, Issue 2. 2022. P. 139-141.

9. Sabanashvili M. An Advantage of Teaching Military Collocations in Military Classes. *Colombian Applied Linguistics Journal* 22(2). 2020. P.183-193.

10. Serhiienko T., Neklesa O. Using Interactive Methods in Military English Teaching. *Grail of Science* 25. 2023. P. 322–328.

11. Silkett Wayne A. Words of War. *Military Affairs* 49.1. 1985. P. 13-16.

12. Styrkina Yu. Modern military vocabulary in teaching English: linguistic and social aspects of mastering. *Естетика і етика педагогічної дії*. Вип. 25, 2022. С. 83-93.

13. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/>

14. Usmonova D. S., Odilov M. M. Using Military Terminology at the English Classes. *International Conference on Developments in Education*, 2022. P. 77-79.

15. Wilson A. Military Terminology and the English Language. 2008. URL: <https://cperc.arts.utoronto.ca/courses/6362-WilsonAdele.htm>

Наукове видання

ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Науковий журнал

Випуск 80

Том 2

Коректура • *Н. Ігнатова*

Комп'ютерна верстка • *Ю. Ковальчук*

Формат 60x84/8. Гарнітура Arimo.
Папір офсетний. Цифровий друк. Обл.-вид. арк. 18,64. Ум. друк. арк. 18,6.
Підписано до друку 25.02.2025. Замов. № 0425/314. Наклад 100 прим.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
65101, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1
Телефон +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.